

รายวิชา ศิลปะ (นาฏศิลป์)

รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์

เรื่อง ภาษาทำนาฏศิลป์(๒)

และฝึกปฏิบัติทำรำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย

ครูผู้สอน ครูโชติกา สมพงษ์

เรื่อง

ภาษาทำนาฏศิลป์ (๒)

และฝึกปฏิบัติทำรำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย

ท่าเศร้า

ท่าบ้านเมือง

ท่าดอกไม้

ท่าเขียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. ฝึกฝนและปฏิบัติ ภาษาทำนาฏศิลป์
๒. อธิบายลักษณะทำรำของเพลงชาวไทย
๓. ฝึกฝน ปฏิบัติทำรำการแสดงรำวง
มาตรฐานเพลงชาวไทย

ทบทวนความรู้ ภาษาทำนาฏศิลป์

เป็นการนำท่าทางและลีลาที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น คำพูด กิริยาอาการ อารมณ์ ความรู้สึก มาปฏิบัติ เป็นท่าทางนาฏศิลป์ไทยที่มีความหมายแทนคำพูด ให้สอดคล้องกับจังหวะเพลงและการขับร้อง

ที่มาของภาษาท่าที่ใช้ในการแสดงนาฏศิลป์ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

๑. ภาษาท่าที่มาจากธรรมชาติ
๒. ภาษาท่าที่มาจากการประดิษฐ์โดยตรง

ภาษาท่าที่มาจากธรรมชาติ

เป็นท่าทางที่ดัดแปลงมาจากท่าทางตามธรรมชาติ
ของคนเราแต่ปรับปรุงให้ดูสวยงามอ่อนช้อยมากยิ่งขึ้น
โดยใช้ลักษณะการรำรำเบื้องต้นมาผสมผสาน

ภาษาท่าที่มาจากการประดิษฐ์โดยตรง

เป็นท่าทางที่ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อให้เพียงพอใช้กับคำร้อง
หรือคำบรรยาย ที่จะต้องแสดงออก เป็นท่ารำ

ภาษาทำนาฏศิลป์

แบ่ง
ออกเป็น

๑. ภาษาที่ใช้แทนคำพูด

๒. ภาษาที่ใช้แทนคำกริยาอาการ

๓. ภาษาที่ใช้แทนอารมณ์ความรู้สึก

ภาษาท่าที่ใช้แทนคำพูด

เช่น เรา เธอ ท่าน ปฏิเสธ เรียก ไป ที่นั่น ที่นี่ เจริญรุ่งเรือง สวยงาม

ท่าตัวเรา

ท่าท่าน

ท่าปฏิเสธ

ภาษาท่าที่ใช้แทนคำกริยาอาการ

เช่น ทำยืน ทำเดิน ทำนั่ง ทำนอน

ทำเดิน

ทำยืน

ทำนั่ง

ภาษาท่าที่ใช้แสดงอารมณ์ความรู้สึก

เช่น ดีใจ เสียใจ โกรธ เศร้า โศก อาย รัก

ทำยิ้ม

ทำรัก

ทำโกรธ

ภาษาท่าที่เลียนแบบท่าทางของสัตว์

เช่น นก ม้า ไก่ ลิง ปลา กวาง

ทำนก

ทำม้า

ทำไก่

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

จากช่อง maprang chanida

เรื่อง ภาษาทำนาฎยศัพท์บูรณาการ เพลง "ลม"

วันที่สืบค้น ๒๔ ก.ค. ๒๕๖๘

แหล่งที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=tRJ8xvjufno>

กิจกรรม

เรื่อง ให้นักเรียนร่วมกันคิดทำรำออกมาเป็นรูปแบบการแสดงนาฏศิลป์
ประกอบบทเพลงที่ชื่นชอบ

๑. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละเท่า ๆ กัน
๒. ให้นักเรียนในกลุ่มระดมความคิดและเลือกเพลงที่นักเรียนชื่นชอบ
และสามารถร้องได้
๓. ให้นักเรียนคิดประดิษฐ์ทำรำตีบทตามความหมายของเพลง
ที่นักเรียนเลือก

ประดิษฐ์ทำรำตีบทตามความหมายของเพลงที่นักเรียนเลือก

เพลงชาติไทย

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

จากช่อง chanvit selaphum

เรื่อง เพลงชาวไทย ทำซึกแบ่งผ้าหน้า

วันที่สืบค้น ๒๔ ก.ค. ๒๕๖๘

แหล่งที่มา https://www.youtube.com/watch?v=AebilHCCX_A

ทบทวนความรู้เรื่อง
รำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย

ร้องเพลงชาวไทย

ชาวไทยเจ้าเอ๋ย
การที่เราได้เล่นสนุก
เพราะชาติเราได้เสรี
เราจึงควรช่วยชูชาติ
เพื่อความสุขเพิ่มพูน

ขออย่าละเลยในการทำหน้าที่
เปลื้องทุกข์สบายอย่างนี้
มีเอกราชสมบูรณ์
ให้แก่งกาจเจ็ดจำรรุญ
ของชาวไทยเราเอ๋ย

ประวัติความเป็นมา

คำร้อง : จมื่นมานิตยัณเรศ (นายเฉลิม เศวตนันท์)

หัวหน้ากองการสังคีต กรมศิลปากร

(ประพันธ์ในนามกรมศิลปากร)

ทำนอง : อาจารย์มนตรี ตราโมท

ทำรำ นางลมุล ยมะคุปต์

นางมัลลี คงประภัศร์

นางศุภลักษณ์ ภัทรนาวิก

ฝึกปฏิบัติท่ารำ

สรุป

ฝึกปฏิบัติ
ทำร่างมาตรฐาน
เพลงชาวไทย

ฝึกปฏิบัติ : ทำรำซึกแบ่งผ้าหน้า

คำร้อง : จมื่นมานิตย์นเรศ
(นายเฉลิม เศวตนันท์)

ทำนอง : อาจารย์มนตรี ตราโมท

ทำรำ : นางลมุล ยมะคุปต์
นางมัลลีย์ คงประภัสร์
นางศุภลักษณ์ ภัทรนาวิก

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย
๒. ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ภาษาทำนาฏศิลป์
๓. ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง รำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่

www.dltv.ac.th)

